

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'EDUCACIÓ

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 3 d'octubre de 2022 la ciutadana, en representació de l'Associació de Famílies de l'Alumnat (AFA) de l'Institut Milà i Fontanals, va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat amb el retard en la dotació d'ordinadors de l'alumnat de 1r i 2n d'ESO amb **la finalitat que tot l'alumnat sigui competent digitalment en acabar l'ensenyament obligatori.**

Aquest desplegament va en retard i incompleix clarament el cronograma previst. Un fet que genera grans problemes al centre, degut al fet que, per donar sentit a aquesta digitalització, s'han modificat i adaptat els programes i recursos a aquest pla. Els materials elaborats no es poden fer servir sense els ordinadors o tauletes corresponents o s'han d'utilitzar "passant-los a paper", cosa que fa disminuir clarament la qualitat del recurs i, en molts casos, la funcionalitat.

L'Institut Milà i Fontanals de Barcelona va rebre ordinadors durant el primer any d'implementació; alguns cursos van tenir coberts els ordinadors. Actualment, però, el conjunt de l'alumnat de 1r i 2n d'ESO no en té i no hi ha un termini previst de rebuda. En concret, només el 20% de l'alumnat de primer i el 25% del de segon d'ESO disposa d'ordinador.

Les persones que en disposen és perquè les seves famílies els han comprat. Cal tenir en compte que l'Institut Milà i Fontanals, com tots els centres d'alta complexitat, acull un alt nombre de famílies que no poden fer-se càrrec de la compra d'aquests aparells.

Per aquests motius, les classes no es poden desenvolupar amb normalitat i les famílies del Milà i Fontanals veuen clarament com aquesta manca de recursos està afectant el desenvolupament de les classes i l'aprenentatge dels nois i noies.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Consorci d'Educació de Barcelona** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 11 d'octubre de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 2 de desembre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

- No hi ha previsió sobre quan es dotarà dels equips del Pla d'educació digital de Catalunya per a l'alumnat dels nivells educatius de 1r i 2n d'ESO als centres educatius que treballen amb el sistema operatiu Windows.
- Els centres que treballen amb sistema operatiu Chromebook estan dotats des de 5è de primària fins a 2n de batxillerat.
- La situació afecta tots els centres de Catalunya amb SO Windows. El 6 d'octubre de 2022 es va informar el director de l'Institut Milà i Fontanals explicant-li la situació.
- El desplegament digital és responsabilitat de la Direcció General d'Innovació, Recerca i Cultura Digital del Departament d'Educació.
- La Direcció de l'Institut Milà i Fontanals es va adreçar també directament al Departament d'Educació, i la Subdirecció General de Recerca i Cultura Digital d'aquest departament els va confirmar que actualment no hi ha ordinadors amb Windows disponibles i que s'està treballant per tal que sigui possible acabar de completar les demandes dels centres. Malauradament, no es pot avançar una data concreta de quan hi haurà disponibilitat d'aquests ordinadors.
- Els centres educatius tenen autonomia per repartir els equips rebuts segons les seves necessitats. A priori, els equips repartits estan assignats nominalment a un alumne i un nivell educatiu concret. Però, si el centre ho considera necessari, pot fer canvis en aquestes assignacions, tant pel que fa a l'alumnat com al nivell educatiu en què s'utilitza l'equip.

CONSIDERACIONS

Les administracions han de garantir **una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge** durant tota la vida.

En l'àmbit educatiu, l'impacte de les desigualtats socials, com també es va poder comprovar durant el període de confinament causat per la covid-19, fa evident que la bretxa digital va més enllà del fet de disposar d'equips perquè afecta la capacitat de desenvolupar competències digitals i avançar en l'aprenentatge dels continguts curriculars de l'alumnat.

La previsió que a Barcelona tot l'alumnat de 1r i 2n d'ESO dels centres públics de secundària estiguessin dotats d'ordinadors amb **la finalitat que tot l'alumnat sigui competent digitalment en acabar l'ensenyament obligatori** no s'ha pogut complir encara. I, segons la resposta facilitada pel CEB, no se sap quan canviarà això.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge.

Considerem que **el retard en la distribució de dispositius digitals als centres escolars està perjudicant clarament l'alumnat**, particularment a les escoles d'alta complexitat. D'acord amb l'article 4 de la Llei 12/2009 d'educació, que recull el dret a accedir en condicions d'igualtat al sistema educatiu, considerem necessari trobar una solució a aquest problema.

Tinguts en compte els fets i les normes aplicables, la Sindicatura no pot concloure que, en aquest cas, **l'actuació del Consorci d'Educació de Barcelona hagi estat inadequada perquè el desplegament dels ordinadors a les escoles de la ciutat depèn directament del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.**

Per aquest motiu, **la Sindicatura de Greuges de Barcelona demanarà a la Sindicatura de Greuges de Catalunya que valori estudiar l'assumpte i, si escau, insti la Generalitat a completar el desplegament pendent.**

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.